

Vybíravá vdova Vlasta

Helena Hradilová (3. místo ve II. kategorii)

Poslední slova smutečního rozloučení přehlušil impozantní nástup mladého varhaníka značně prožívajícího svůj debut. Jako na povel se již tak nervózní osazenstvo lavic krematoria zvedlo a za tesklivého vytí pískal obklopilo dámu s černým kloboučkem v první řadě. Se semknutými rty upírala pohled za mizející rakví, dokud jí to zástup neznemožnil. Teprve potom odvrátila hlavu a začala plně vnímat dění kolem sebe. Její ruku si již mezitím stihlo předat několik shromážděných, kteří po svém odměřeném „Upřímnou soustrast“ plynule a pokud možno co nejrychleji odcházeli.

Síň se rychle vyprazdňovala a krom varhaníka v ní brzy zbyly už jen tři osoby. Dáma s kloboučkem a pak žena středního věku oblečená v přiléhavém kostýmku, která tlačila na vozíku shrbenou stařenu. Hudba dozněla. Varhaník si odkašlal, v duchu poděkoval za potlesk, který se nekonal, složil si noty a měl se k odchodu. Když za ním zaklapla boční dvířka, přijela žena i s vozíkem vedle dámy s kloboučkem a obě chvíli hleděly tam, kde předtím ležela rakev. Mladší si upravila límeček na kostýmku.

„Vlasto,“ prolomila konečně mlčení, „ty moc dobře víš, že nás na dědictví všechny oškubala. Nevím, čím jsi Richarda tak učarovala, že snad pozapomněl na svou rodinu, ale to už je teď vedlejší.“ S očima stále zírajícíma do prázdna pokračovala: „S rodinou jsme se shodli na tom, že by bylo vhodné, abys alespoň přispěla mamince na léčení. Víím, že jsi s námi nikdy moc nevycházela, ale je to přece jenom Richardova máma.“ Otočila se na Vlastu a zřejmě čekala odpověď. Ta nicméně nepřicházela. „Jak chceš.“ Ukončila rozhovor a provázena ostrou ozvěnou svých podpatků a měkkým vrzáním tlačeneho vozíku zamířila ven. Vdova si povzdechla, naposledy se v myšlenkách rozloučila s manželem a i ona opustila síň.

Peníze tchýni nakonec poslala. Ne sice proto, aby senilní babce, která ji vždy nesnášela, pomohla, ale proto, že jinak by od celé té famílie snad nikdy neměla pokoj. Vždy ji obviňovali z toho, že si Richarda brala jen kvůli bohatství. Jako by věkový rozdíl mluvil za vše. Přes veškerou její snahu ji do rodiny nepřijali. Ukradla jim Richarda. A není překvapivé, že se na jejich postoji nezměnilo nic ani teď, když Vlastě vzala Richarda smrt. Zůstala sama, bezdětná, jen s hrstkou známých, které ale vídala čím dál tím míň, a s obrovskou vilou.

„Tak paní Stoklasová,“ zubil se na Vlastu přes stůl brejlatý mužík, „vy tedy chcete prodat vilu a koupit si do osobního vlastnictví nějaký menší byt, popřípadě část domku. Tedy nevidím v tom žádný problém, nicméně,“ naklonil se ke klientce, „můžu se zeptat, proč chcete tu vilu hned prodávat? Vííte, jak se tak dívám, podle těch papírů by to v pronájmu vynášelo..., no hotovej zlatej důl! Paní Stoklasová, uvažujte o tom!“

Dotyčná poposednutím oddálila nos realitního agenta od svého, dnes běžového kloboučku, přehodila nohu přes nohu a s rozhodnou cílevědomostí odvětila: „O této alternativě jsem samozřejmě také přemýšlela, ovšem došla jsem k závěru, že než schraňovat pod střechou kdovíjaké cizí lidi a snad s nimi mít i starosti či konflikty, to raděj takový vedlejší příjem oželím. Teď považuji tuto otázku za uzavřenou a ráda bych se vrátila zpět k věci, kvůli které jsem přišla.“

Mužiček za brýlemi zamrkal, uzemněn vyčerpávající odpovědí, vytáhl ze zásuvky propisku a začal si s ní hrát. „Jistě. No jak jsem říkal, v databázi máme několik klientů, kteří by o vaši nemovitost mohli jevit zájem. Vám v podstatě jen stačí vybrat si bytovou jednotku dle libosti. Myslím, že cena ve vašem případě nehraje zas až takovou roli...?“ pozvedl obočí.

„Ne,“ ujistila ho vdova, „záleží mi na prostředí, ne na penězích.“

„Pak se tedy,“ odložil propisku agent a zamnul rukama, „můžeme rovnou pustit do výběru.“

Ve čtyři hodiny už paní Stoklasová a pan Slavíček, jak stálo na jeho náprsní jmenovce, stoupali po schodech k bytu 3+1 v činžovním domě nedaleko parku. Pan Slavíček vytáhl hrst různobarevně značených klíčů, po asi minutovém prohrabování z nich vybral dva zelené a na druhý pokus odemknul dveře. Byt zel prázdnotou a čpěl cigaretovým kouřem. Vlasta si hned vzpomněla na Richarda, který naplňoval její život zrovna takovým oděrem.

„Tak tady máme kuchyň,“ zahájil prohlídku Slavíček a očividně ve svém žvilu odhopsal do nejbližší místnosti. „Podlaha je dělaná nedávno, vývod plynu i vody jak vidíte u okna, můžete u vaření sledovat, co se děje na dvoře...“ Nechal paní Stoklasovou, aby se podívala, a zmizel do dalšího pokoje. Vlasta průvodce následovala, nicméně byla zticha. Když se zelený klíček opět schoval do bezpečí kapsy, rozhodl pan Slavíček, že klientku zavede ještě na dvůr. „Ideální na sušení prádla či posezení s kafičkem.“

„Pane Slavíčku, a co ten pes, který tam pobíhá?“ promluvila konečně i paní Stoklasová.

„Pes? Jaký pes?“ zamžikal překvapeně agent.

„No, z okna jsem viděla na dvoře běhat nějakého černého psa.“

„Tak ten bude asi místní. Možná někoho z přízemí,“ prohlásil pan Slavíček a otevřel dveře. S hlasitým štěkotem z nich na ně vyrazil obří rotvajler, minul pana Slavíčka, který stačil pohotově uskočit, a celou svou vahou přistál předními tlapami na nebohé vdově. Vlasta zavravorala a se psem na ramenou dosedla na schody. Už myslela na nejhorší, když se ozvalo: „Mortone, k noze!“ a obluda poslušně odběhla. Pan Slavíček pomohl jako pravý gentleman dámě na nohy a rozhlížel se po majiteli. Jediné, co viděl, byla však mohutná záda muže, který i s Mortonem mizel předním vchodem na ulici.

„Pane Slavíček, pojedeme raději jinam, ano?“ oprašovala si sukni paní Stoklasová.

V zapadlé uličce u centra města zachrastil v zámku klíček s červenou nálepkou a výprava v čele s brejlatým dobrodruhem vstoupila do tajemné džungle ponuré chodby. Ze schodů visely závěsy popínavých rostlin a veškeré světlo z malého okénka na protější stěně pohlcoval mohutný fíkus. Ve vzduchu se vznášel pach plísně a Vlastě se zdálo, že odněkud slyší kapat vodu.

„Úplně jak Alenka v říši divů, že?“ zasmál se nejistě pan Slavíček a spíše rozrazil než rozevřel staré oprýskané dveře. Atmosféra bytu se od té na chodbě více než lišila. Pestře zbarvené stěny osvětlené paprsky zapadajícího slunce, plovoucí podlaha přímo vyzývající k procházce po ní. „Tichounek místo vzhledem k tomu, že jsme téměř v centru, že?“ snažil se probudit zájem realitní agent. Jeho klientka se, opět beze slova, pomalu procházela potencionálním obývacím. Sem tam upřela oči ke stropu.

„Ty zdi jsou bytelné,“ ujišťoval ji pan Slavíček, „to víte, cihla... Dobře izoluje i odhlučňuje.“ Jako reakce na jeho slova se z bytu nad nimi začaly ozývat hlasy, které se plynule proměnily v křik. Střídavě ženský a mužský řev doléhal k jejich uším a popíral právě vyřčené ujištění nyní naprosto zmateného pana Slavíčka. „Tak abychom šli...“ řekl nakonec a urychleně odvedl paní Stoklasovou na chodbu. Od vedlejšího bytu právě přicházela babička s nákupní taškou na kolečkách.

„Ti dva už se zase dostali do ráže, co? Nojo, no jo... Pořádek musí být,“ smála se kdákavě všem problémům mladých manželů.

„Prosím vás,“ zeptala se nešťastně Vlasta, „to tady míváte často?“

„Madam, to máte takhle, když se nehádaj, tak se udobřujou. Většinou dost bujaře. Nashlednou!“ chichotala se paní a s taškou v závěsu se prodírala pralesem směrem k ulici.

„Nemám bohužel klíče od vchodu,“ objasnil situaci pan Slavíček a po krátkém přemýšlení stiskl jeden ze zvonků. Stál s paní Stoklasovou před jedním z nově postavených bytových komplexů Na Nábřeží. Smrákalo se a od řeky foukal vlahý větřík. V některém z pater už podruhé zazvonilo. Pan Slavíček si poupravil kravatu a chystal se zmáčknot

zvonek znovu, když se z mluvítko ozvalo hrubé a poněkud podrážděné: „Kdo to tu kurňa... Kdo ste?!“

„Dobrý den, tady Petr Slavíček z realitní...“

„Do prkna, co to žvaní... žvaníte? Strčte si ty vaše kydy... Vodprejskněte! Povidam dite k čertu!“ rozohňoval se očividně podnapilý chlap.

Pan Slavíček se ovšem nemínil ihned vzdát. „Mohli byste nám prosím otevřít? Už vás nebudeme otravovat.“

„No to si teda kur-ňa taky myslím... Mně nikdo nebude říkat, co mám nebo nemám dělat. Ani jakési maník z real... tento. Víte, co mi celý svět může?“ zapředlo se chlapisko do rozhovoru.

Druhá strana zůstala nicméně stydlivě tichá, a tak nakonec tazatel zřejmě upustil od jakýchkoli dalších otázek a bzučákem otevřel dveře.

„Můžeme?“ pokynul volnou rukou do chodby Petr Slavíček Vlastě. Ta si dlaní chránila klobouček před odfouknutím a její výraz neznal právě nadšenost.

„Vy se na mne, pane Slavíček, sice můžete zlobit, ale úplně otevřeně vám řeknu, že s tímto člověkem pod jednou střechou odmítám bydlet. S alkoholiky mám své zkušenosti a věřte, že nikterak dobré,“ probodávala Petra pohledem, který ho odradil od dalších pokusů ji přemlouvat. Pustil železný rám dveří a s povzdychnutím vyměnil fialový klíček v prstech za ten od auta.

„Paní Stoklasová,“ hrál si několik dní nato o poznání nervóznější realitní agent s propiskou, aniž by se díval na ženu sedící na židli v jeho kanceláři, „byť ve Ztracené jste zavrhl kvůli rodině s třemi malými dětmi. Na Masarykově vám vadil soused, protože se po vás prý „nevhodně ohlíží“. Ten krásný byt v domku na Polské jste označila za „smradem napuštěné doupě toho starého individua z přízemí“. Na Výsluní jste odmítla do toho baráku vůbec vstoupit, když jste u garáže viděla čtyři choppery a v Karafiátové se to přespříliš hemží štěbetajícími studentkami, v čemž s vámi ovšem musím souhlasit. Nemohl jsem ale tušit, že se tam dva byty pronajímají studentům,“ uzavřel Petr Slavíček svůj výčet a oťel si kapesníčkem čelo.

„Pane Slavíček, život se se mnou mnohokrát nemazlil a vězte, že obzvlášť rodina mi z něho často dělala peklo. Rodinu si nikdo nevybíráme. Pochopte tedy, že se snažím zvolit si podle svého gusta na stáří alespoň ty sousedy,“ dotčeně obhajovala své chování paní Stoklasová a obírala neviditelné vlasy z červeného kloboučku v klíně.

„Ale...já vás chápu,“ chlácholil ji ze své židle muž a dokonce se teď na ni i podíval. „Něco s tím uděláme. Známy z jiné realitky mi dal tip na malý dvojdomek v jižní části města. Sousedi se prý zdají být milí. Dám vám adresu, takže můžete dopředu vyrazit na výzvědy a já za vámi přijedu řekněme ve tři, ano?“

Žlutá omítka se smála na kolemjdoucí a větve jabloně kývaly zpoza plotu n pozdrav. V zahradě si žena prozpěvovala při okopávání záhonků. Vlasta Stoklasová chvíli jako sup kroužila kolem a pak, pravděpodobně spokojená s dosavadními zjištěními, zastavila u plotu a pracantku pozdravila.

„Dobrý den! Máme to ale dnes krásně, že?“ usmála se na ni žena, odložila motyku a také přešla k plotu. Její klidná řeč naplňovala klidem a pohodou. Netrvalo dlouho a Vlasta měla pocit, že Elišku, jak se zahradnice představila, zná snad odjakživa. Prodiskutovaly společně počasí, zahradničení, zdraví Eliščininy maminky, smrt Vlastina manžela, Eliščin rozvod a nakonec přešel rozhovor na téma Eliščina syna Jiříčka. Pod pojmem šestileté dítě si paní Stoklasová okamžitě vybavila křik, řev a jekot. Její tvář pobledla, neboť vidina dokonalého sousedství se začala hroutit jako domeček z karet. Patrně by skutečně došlo ke katastrofě, kdyby se po pár větách s Eliškou neukázalo, že Jiříček je němý.

„Každou minutku by ho kamarádka měla přivést, můžete na něj počkat, pokud chcete,“ nabízela Vlastě Eliška. Ze zatačky opravdu brzy vyjelo auto, ze kterého s menšími

obtížemi při zavírání vystoupil malý, blondatý klučina. Zamával nejprve Elišce, pak ženě a chlapečkovi v autě a s černým pouzdrém v levačce se rozběhl mamince do náruče.

Přesně ve tři vystoupil na stejném místě i pan Slavíček. Vytáhl z kapsy žlutým platem ozdobený klíček a pln naděje na úspěch nasměroval kroky k Vlastě stojící u branky. Již na půli cesty věděl, že něco není v pořádku. Tragický výraz paní Stoklasové mluvil za vše. Agent ani nehlesl a jen hlavou pobídl vdovu k hovoru.

„On hraje na housle,“ vysvětlila rozmrzele Vlasta, „ten její chlapeček – učí se hrát na housle. To po mně přece nemůžete chtít, pane Slavíček, klavír bych kvůli vám přežila, ale housle...“

„Nastupte si,“ schoval Slavíček klíček do saka a přetřel si rukávem skla brýlí, která se mu neznámo proč zamlžila.

Na řece se povalovala mlha jako zmrzlina na jazyku a nebýt občasných zvuků motorů z blízké silnice, snadno se domnívat, že za mlžnou oponou leží louky a háje. Vlasta odstoupila od okna a zaostřila na fotografii na stěně. V obleku se na ní hrdě vypínal její zesnulý muž.

„Richarde, Richarde. Škoda, že se na tu krásu nemůžeš dívat se mnou. Třeba bys časem i rybaření přišel na chuť,“ rozhlédla se po dřevěných prknech všude kolem. „No, rozhodně bys musel přestat s kouřením. To by ti zrovna nevonělo, co?“ pozvedla významně obočí i koutky úst. Odněkud zvenku bylo slyšet hlasitý zpěv oznamující rozchod posledních hostů bouřlivého večírku. Paní Stoklasová se pohoršeně otočila, sundala z police nad věšákem hnědý klobouček a ráznými kroky vyšla na palubu. Zastavila se u zábradlí a i přes špatnou viditelnost rozeznala na sousední lodi dva nebo tři lidi v náladě. Jeden, muž, zrovna přes palubu konal potřebu.

„Takže dneska se zase stěhujeme, Richarde,“ zamumlala si víceméně pro sebe Vlasta. „Odplujeme hned, jen co se zvedne ta mlha...“ Uspokojená svým rozhodnutím, vrátila se žena do kajuty. O několik hodin později se už soukromá loď „Richard“ plavila proti proudu řeky vstříc novým zážitkům i sousedům.